

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์ (ฝ่ายเลขานุการวิชาการ กสส. โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๓-๔๔๗๗)

ที่ กษ ๐๖๑๔/๐๖๐๓

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานบุคคลในการรับการประเมิน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักฯ ทุกสำนัก / ปศุสัตว์เขต ๑-๙ / ผู้อำนวยการกองฯ ทุกกอง / ศวป. ๑ - ๙

ตามที่ นายรชชัย สหวิศิษฏ์ นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ ศูนย์วิจัยและพัฒนากการปศุสัตว์ที่ ๗ กองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์ ได้ส่งผลงานวิชาการขอประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสั่งการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๐๓/ว๑๓๑๑๘ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานบุคคลในการรับการประเมิน จึงขอแจ้งบทคัดย่อ รายชื่อผู้จัดทำ สัดส่วนการปฏิบัติงานผลงานวิชาการ เพื่อขอรับการประเมินผลงานบุคคล เรื่อง สภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ หากมีผู้ใดคัดค้าน ขอให้แจ้งกองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์ ภายใน ๑๕ วันทำการ มิฉะนั้น จะถือว่าผลงานวิชาการดังกล่าวเป็นผลงานที่แท้จริงของผู้รับการประเมิน และจะดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายวิวัฒน์ ไชยระอุ่ม)

นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์

ประกาศกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
เรื่อง ตรวจสอบผลงานของผู้รับการประเมิน

เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสั่งการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๐๓/ว๑๓๑๑๘ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติ และผลงานบุคคลในการรับการประเมิน จึงขอแจ้งบทคัดย่อ รายชื่อผู้จัดทำ สัดส่วนการปฏิบัติงานผลงานวิชาการ เพื่อขอรับการประเมินผลงานบุคคล จำนวน ๑ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง สภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เลขทะเบียนผลงาน	๖๐(๒)-๐๒๑๑-๐๔๕
สัดส่วนการปฏิบัติงาน	นายนรชัย สหวิศิษฏ์ ๖๐%
	นายสหัท สังข์สุวรรณ ๒๐%
	นางสาวธิดา โคมแสงทอง ๒๐%
	นายสุวิช บุญโปร่ง - % (ที่ปรึกษาโครงการ)

ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ หากมีผู้ใดคัดค้าน ขอให้แจ้งกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ภายใน ๑๕ วันทำการ มิฉะนั้น จะถือว่าผลงานวิชาการดังกล่าวเป็นผลงานที่แท้จริงของผู้รับการประเมิน และจะดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินทางวิชาการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๐

(นายวิวัฒน์ ไชยชะอุ่ม)

นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

การรับรองผลงาน

คำรับรองของผู้ร่วมจัดทำผลงาน

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินงาน ของ นายนรชัย สหวิศิษฐ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ ที่เสนอไว้ถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ

ลำดับที่	ชื่อผลการปฏิบัติงาน / ผลสำเร็จของงาน	ผู้ร่วมจัดทำผลงาน	สัดส่วน
๑.	สภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและ ความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุนในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	๑. นายนรชัย สหวิศิษฐ์ ๒. นายสหับ สังข์สุวรรณ ๓. นางสาวธิดา โคมแสงทอง ๔. นายสุวิช บุญโปร่ง	๖๐% ๒๐% ๒๐% (ที่ ปรึกษา โครงการ)

สภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์^{1/}

นรชัย สหวิศิษฏ์^{2/} สหัทธ์ สังข์สุวรรณ^{3/} จิตา โคมแสงทอง^{4/} และ สุวิษ บัญโญโปรง^{5/}

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงโคขุนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 110 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2559 ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรเลี้ยงโคขุนเฉลี่ย 7.45 ตัวตามลำดับ มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคเฉลี่ย 16.58 ปี โคที่เลี้ยงส่วนใหญ่ คือ ลูกผสมชาร์โรเลส์-บราห์มัน-พื้นเมือง รูปแบบการเลี้ยงส่วนใหญ่เลี้ยงโคขุนคุณภาพปานกลาง (43.94%) ใช้ระยะเวลามากกว่า 6-12 เดือน และเลี้ยงขุนโคมัน (31.52%) ใช้ระยะเวลา 3-6 เดือน การเลี้ยงโคขุนส่วนใหญ่ช่วงคอกตลอดเวลา (39.16%) มีพื้นที่ปลูกหญ้าเฉลี่ย 5.47 ไร่ หญ้าที่ปลูกมากที่สุด คือ พันธุ์เนเปียร์ ปากช่อง 1 อาหารหยابที่เกษตรกรถนอมไว้เลี้ยงโคขุนมากที่สุด คือ เปลือกสับปะรด เกษตรกรทุกรายที่เลี้ยงโคขุนมีการเสริมอาหารข้นและแร่ธาตุ การให้วัคซีนป้องกันโรค ทำปีละ 2 ครั้ง ร้อยละ 72.73 ปีละ 1 ครั้ง ร้อยละ 18.18 และทำเป็นครั้งคราว ร้อยละ 9.09 ส่วนการถ่ายพยาธิโคขุน พบว่า ทำปีละ 2 ครั้ง ร้อยละ 62.73 ปีละ 1 ครั้ง ร้อยละ 30.91 และทำเป็นครั้งคราว ร้อยละ 6.36 การจำหน่ายโคเนื้อ เกษตรกรจำหน่ายโคช่วงอายุระหว่าง 1 ปี - ไม่เกิน 2 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 2 ปี - ไม่เกิน 3 ปี ในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2559) เกษตรกรมีต้นทุนเลี้ยงโคเฉลี่ยต่อตัวทั้งสิ้น 38,910.97 บาท จำหน่ายโคเฉลี่ย 7.45 ตัวต่อราย ราคาโคที่จำหน่ายเฉลี่ยตัวละ 43,865.35 บาท ค่าโคขุนที่จำหน่ายรวมทั้งสิ้น 326,796.85 บาทต่อราย จำหน่ายมูลโคเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.25 บาท มูลโคที่จำหน่าย 8,875.45 กก.ต่อราย มีรายได้จากจำหน่ายมูลโคทั้งสิ้น 11,094.30 บาทต่อราย รวมรายได้จากจำหน่ายโคและมูลโคทั้งสิ้น 337,891.16 บาทต่อราย กำไรสุทธิจากการจำหน่ายโคและมูลโค 48,004.44 บาทต่อราย ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคขุน พบว่า เกษตรกรแต่ละรายมีปัญหาและอุปสรรคหลายๆ อย่าง เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พื้นที่เลี้ยงโคมีจำกัด พันธุ์โคเนื้อมีราคาแพง ไม่มีการประกันราคาโคเนื้อเมื่อราคาตกต่ำ พันธุ์และขนาดโคที่ต้องการซื้อมีจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดแคลนพันธุ์หญ้าที่ให้ผลผลิตสูงและคุณภาพดีเพื่อใช้เลี้ยงโคได้ตลอดปี ราคาอาหารข้อนี้อาจมีราคาแพง ขาดแคลนแหล่งเงินกู้ยืม การผสมเทียมโคติดยาก และขาดความรู้ในการจัดการฟาร์มที่ดี สำหรับความอยู่ดีมีสุขและความสุขของเกษตรกรต่อการเลี้ยงโคขุน พบว่า มีความอยู่ดีมีสุขในระดับมาก คือ ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านสุขภาพอนามัย ส่วนความอยู่ดีมีสุขในแต่ละด้านที่มีระดับมากที่สุด คือ ด้านครอบครัว ด้านสังคม และ ด้านวัฒนธรรม ความเชื่อและการนับถือ ส่วนระดับความสุขพบว่า ความสุขของเกษตรกรที่มีต่อการเลี้ยงโคขุน อยู่ในระดับมีความสุขมาก

คำสำคัญ: สภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ความอยู่ดีมีสุข โคขุน

^{1/}ทะเบียนวิชาการเลขที่:

^{2/}ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์ที่ 7 อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77170

^{3/}สำนักงานปศุสัตว์เขต 8 อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

^{4/}สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

^{5/}กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

Productivity, Economic Return and Well-Being Happiness of Fattening Cattle Farmers in Farmers in Prajubchirikhan Provinces^{1/}

Norachai Sahavitsit^{2/} Sahab Sangsuwan^{3/} Tida Comsangthong^{4/} and Suvit Boonprong^{5/}

Abstract

The objectives of this study were to examine productivity, economic return and well-being happiness of smallholder cattle farmers in Prajubchirikhan provinces, Thailand. The 110 samples were interviewed from January to May 2016. The results showed that farmers kept fattening cattle with the average 7.45 animals per household. They had experiences in raising cattle with the average 16.58 years. The majority of cattle breeds were Charolaise-Brahman-Thai indigenous crossbreds. Their cattle rearing models were raising cattle between >6 to 12 months (43.94%) and short-term between 3 to 6 months (31.52%) for modern trade marketing. The majority of their animals were kept by imprisoning in the pens (39.16%). The grasslands owned by farmers for raising were 5.47 Rai per family. The majority of farmers grew grass for their animals with Napier Pakchong 1 grass. The roughage which farmers reserved for their cattle in malnutrition period was pineapple peel. The most farmers kept their cattle with concentrates and mineral supplements. All animals of farmers were vaccinated twice a year with 72.73% once a year with 18.18%, and occasionally vaccinated with 9.09%. In the term of parasites control, the cattle were treated for endo-parasites twice a year with 62.73%, once a year with 30.91% and occasionally treated with 6.36%. The selling of beef cattle was found that they sold their cattle when animals were between 1 to <2 years old followed by of 2 to <3 years. In the terms of production cost it was found that their average cost of productions was 38,910.97 Baht per head. The income from selling cattle were 43,865.35 Baht per animal. They sold 7.45 animals in 2016, and the incomes from those were 326,796.85 Baht per family. Moreover, they sold cattle manure 1.25 Baht per kg. Each farmer sold total manures of 8,875.45 kg, and the incomes from those were 11,094.30 Baht. In the terms of economic return it was found that farmers. Thus, income from selling cattle and cattle manure were 337,891.16 Baht per family. The net profits were 48,004.44 Baht per family. The problems and obstacles on raising cattle of those farmers in descending order were as follows: lacking the area for raising cattle, expensive breeding stock, lacking of soft loans, limitation of breeders and proper size of beef cattle, lacking varieties of forage crops with high quality, high price of concentrates, low interest loans for the farmers, poor conception in artificial insemination and lacking of knowledge for management in farm. A study on well-being happiness and happiness level showed that the farmers had well-being happiness in economic and health which were at high level. They had well-being happiness in families, in social and in cultural beliefs at a very high level. Moreover, their happiness was at a high level.

Keyword: productivity, economic return, well-being happiness, fattening cattle

---

^{1/} Scientific paper No.:

^{2/} Livestock Research and Development Center 7th, Bangsaphannoi District, Prachubkherekhan Province 77170

^{3/} Office of Regional Livestock 8, Muang District, Suratthani Province 84000

^{4/} Bureau of Animal Husbandry and Genetic Improvement, DLD, Muang District, Pathumthani Province 12000

^{5/} Division of Livestock Extension and Development, DLD, Ratchathewee District, Bangkok 10400